

OUDERS UIT INDIË

2

foto: Liza Kollau

In deze rubriek laat Monnique Haak de kinderen van 'Ouders uit Indië' aan het woord. Dit keer vertelt actrice Denise Aznam (1986). Zij heeft een Manadonese moeder en haar vader komt uit Jakarta.

Hoe gaat het met u? 'Goed. Ik kom net terug van een repetitie uit Den Haag. Met het Nationaal Theater speel ik binnenkort in De eeuw van mijn moeder. Het gaat over de moeder van een Indisch gezin en de nasleep van haar geschiedenis. Het wordt een mooie marathonvoorstelling.'

Uw beide ouders komen uit Indië. Wat heeft u met Indië? 'Het woord Indië of Nederlands-Indië werd bij ons thuis nooit gebruikt. Het ging bij ons thuis altijd over Indonesië. Ik ben hier in Nederland geboren. Na mijn geboorte zijn mijn ouders teruggegaan naar Indonesië, tot mijn derde of vierde jaar heb ik daar gewoond. Daar weet ik niets meer van, maar wij zijn altijd teruggegaan naar Manado en Jakarta. Mijn vriend is Moluks. Nu heb ik ook Maluku als reisbestemming erbij.'

Was dat de reden dat u werd gevraagd voor het inspreken in Bahasa Indonesia van de prijswinnende documentaire Ze noemen me Baboe? 'De regisseuse belde het castingbureau dat ook over de film *De Oost* ging, zo kwamen ze bij mij terecht. Eerst heb ik haar geadviseerd om iemand in Indonesië te vinden die de documentaire in het Indonesisch kon inspreken. Later heb ik op haar verzoek alsnog auditie gedaan en werd ik

uiteindelijk toch gekozen. Ik vond dat best spannend, want ik zou dan een stem geven aan een Indonesische vrouw en dat moet perfect zonder Nederlands accent. Ik heb dat zo goed mogelijk proberen te doen.'

Momenteel bent u te zien in de film *De Oost over de geschiedenis van Indonesië. Zoekt u deze verhalen over uw roots bewust op?* 'Die verhalen zoeken mij op. Het is op mijn pad gekomen, maar ik heb het ook over mezelf afgeroepen. "Het lijkt mij zo mooi om iets met mijn roots te doen", riep ik ooit. Het is voor mij niet zozeer belangrijk of een rol aan Indonesië is gerelateerd. Het is belangrijk dat een mooie rol een vuurtje in mij wakker maakt. Daar gaat het over. Een rol moet wat met mij doen en mij kunnen ontregelen.'

Op welke manier doet uw personage dat in de film *De Oost*? 'We zien dat er niet één waarheid bestaat. Er bestaan altijd meerdere perspectieven. Een verhaal is nooit vlak. Het is geen etalage. Kijk verder dan wat je in eerste instantie denkt te zien. In *De Oost* worden verschillende perspectieven belicht, maar een Indonesische stem is er niet echt. Ik kom daar met mijn personage nog het meest in de buurt. Ik weet dat er veel controverses is rond mijn rol als Indonesische prostituee in de film. Maar dit was toen de realiteit. Seksualisering van de inheemse vrouw was onderdeel van de kolonisatie. Dit was het tijdsbeeld. Zij was niet alleen een prostituee maar ook gewoon een vrouw, een moeder en een verloofde. Zij is op haar beurt geprogrammeerd, hoe ze naar de mensen en de wereld om zich heen kijkt. Als je dat probeert te begrijpen, dan leer je zoveel.'

De Oost roept veel reacties op bij mensen. Hoe vindt u dat? 'Zwaarder dan ik dacht. We zitten nu in de nasleep van de film. Elke keer moet je er wat van vinden. Soms denk ik wel eens: 'Kan ik op een pauzeknop drukken.' Het heeft er ook mee te maken dat ik nu weer in die materie zit en in elk interview het goede probeer te zeggen omdat je niemand wilt kwetsen. Maar je kan nauwelijks genuanceerd over de geschiedenis en een oorlog praten. Het is een gevoelig onderwerp en zo complex. Het is ergens ook goed dat het zoveel oproept bij mensen. Op deze manier breken we wel iets open.'

Hebben deze producties nog invloed op uw vraag naar verhalen van uw ouders?

'Jazeker, ik vraag nu veel dingen aan mijn ouders, tantes en ooms over vroeger. Maar dat deed ik eerder ook al wel hoor. Wat ik opvallend vind, is de manier waarop zij hun verhalen vertellen. Als ik iets aan mijn moeder vraag, begint zij haar verhaal en bijna meteen als ze iets zegt, roepen de tantes dat het niet die-en-die was, maar die andere en niet daar-en-daar, maar ergens anders, enzovoort. Op deze manier vertellen mijn ouders, tantes en ooms hun verhalen aan mij. Dat vind ik mooi.'

De speelfilm *De Oost* van regisseur Jim Taihuttu gaat over een belangrijke episode in de gedeelde geschiedenis van Nederland: de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog. Hoofdpersoon Johan (Martijn Lakemeier) is een jonge Nederlandse soldaat die samen met ruim honderdduizend anderen wordt uitgezonden om orde op zaken te stellen in Nederlands-Indië tijdens de onafhankelijkheidsoorlog (www.dewereldvandeoost.nl)

Stichting Pelita kan zich voorstellen dat het zien van de film emoties bij u losmaakt. We willen naar u luisteren en u eventueel doorverwijzen naar passende ondersteuning. Wij zijn bereikbaar tijdens kantooruren via 088-3305111. U kunt ons ook een mail sturen via info@pelita.nl o.v.v. *De Oost*. Dan nemen we contact met u op.